

การศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สินค้าโอท็อป: กรณีศึกษาผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ 3-5 ดาว การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สินค้าโอท็อป และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นในการพัฒนาการโครงการโอท็อป ของผู้ประกอบการที่มีความสำเร็จของผลิตภัณฑ์สินค้าโอท็อป ในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 52 ราย ใช้วิธีการการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือ และประเมินผลในรูปแบบร้อยละ (Percentage) พร้อมทั้งเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงลึกสำหรับผู้ประกอบการบางรายที่ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพระดับ 3 – 5 ดาว

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ประกอบการที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 52 ราย เป็นผู้ประกอบการที่ได้รับการรับรองคุณภาพของสินค้าในระดับ 3-5 ดาว ซึ่งจัดว่าเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จในการผลิตสินค้าโอท็อป ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 79.9 โดยส่วนใหญ่มีอายุกว่า 40 ปีขึ้นไป และเป็นแม่บ้านที่มีเวลาเพียงพอที่จะเข้ารับเป็นสมาชิกผลิตภัณฑ์สินค้าโอท็อป เพื่อหารายได้เสริมให้แก่ครอบครัว และมีสถานภาพสมรสแล้วร้อยละ 63.5 สำหรับการศึกษา นั้น พบว่า ผู้ประกอบการฯ ส่วนมากคือร้อยละ 57.7 จบการศึกษาในระดับอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ ซึ่งค่อนข้างจะมีความรู้และวิชาชีพติดตัวอยู่บ้าง และมีสภาพเศรษฐกิจของครัวเรือนอยู่ในระดับปานกลาง โดยส่วนใหญ่คือร้อยละ 61.5 มีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 10,001 – 15,000 บาทต่อครัวเรือน นอกจากนี้ ผู้ประกอบการยังมีรายได้จากการเป็นสมาชิกผลิตภัณฑ์สินค้าโอท็อป โดยส่วนมากคือร้อยละ 57.7 มีรายได้เสริมจากการเป็นสมาชิกประมาณ

5,001 - 10,000 บาทต่อครัวเรือนต่อเดือน สำหรับประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ส่วนใหญ่มีประสบการณ์มาแล้ว 4-5 ซึ่งถือได้ว่ามีประสบการณ์ในการผลิตสินค้าโอท็อปมานานพอสมควร

สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จนั้นผู้ประกอบการระบุว่า ปัจจัยเกี่ยวกับความพร้อมในด้านต่าง ๆ เช่น ความพร้อมของผู้ประกอบการ บทบาทของผู้นำชุมชน กระบวนการในดำเนินงาน การได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ ตลอดจนการพัฒนาของบุคลากรมีผลมากพอกับการมีส่วนร่วมของสมาชิก ($\bar{X} = 3.50$) ในขณะที่ปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาดก็มีผลต่อความสำเร็จมากเช่นกัน แต่อยู่ในระดับที่รองลงมา ($\bar{X} = 3.42$) และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดแล้วพบว่า ปัจจัยที่ผู้ประกอบการระบุว่าส่งผลต่อความสำเร็จในระดับมาก ได้แก่ การที่ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สินค้าโอท็อป ($\bar{X} = 4.15$) และได้รับทราบข่าวสารเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สินค้าโอท็อปอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.75$) ในส่วนของบทบาทของผู้นำชุมชนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความรู้ มีความเอาใจใส่ และมีความสามารถในการโน้มน้าวจิตใจคน มีผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการอยู่ในระดับสูงทั้งหมด สำหรับปัจจัยด้านกระบวนการนั้น พบว่าบุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการทำงานอย่างโปร่งใสยุติธรรม และมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์อยู่เสมอ จะส่งผลต่อความสำเร็จในระดับมากเช่นกัน นอกจากนี้ ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากภาครัฐในด้านการให้ความรู้ การช่วยเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และการควบคุมดูแลคุณภาพของสินค้าโอท็อป ส่งผลต่อความสำเร็จค่อนข้างมาก อย่างไรก็ตาม การพัฒนาบุคลากรก็มีส่วนอย่างมากต่อความสำเร็จ โดยเฉพาะความรับผิดชอบและการปฏิบัติงานอย่างมีระเบียบวินัย

ด้านการมีส่วนร่วม ผู้ประกอบการฯ ระบุว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การปฏิบัติ และการติดตามประเมินผลมีผลมากกว่าการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ซึ่งเป็นผลที่ตามมาหลังจากประสบความสำเร็จแล้ว และคงจะหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่การทำธุรกิจต่าง ๆ จะมีส่วนเกี่ยวข้องกับส่วนประสมทางการตลาด โดยผู้ประกอบการส่วนใหญ่เห็นว่า ตัวผลิตภัณฑ์มีความสำคัญหรือมีผลต่อความสำเร็จมากที่สุด รองลงมาคือ สถานที่จัดจำหน่ายซึ่งมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก ส่วนปัจจัยด้านราคา และการส่งเสริมการตลาดเป็นปัจจัยรองลงมา โดยมีความสำคัญหรือมีผลต่อความสำเร็จในระดับปานกลางเท่านั้น